



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Cavtio Criminalis, Seu De Processibus Contra Sagas Liber**

**Spee, Friedrich von**

**Francofvrti, 1632**

25. An nouum indicium sit Maleficium taciturnitatis.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-11133**

*indiciis torquere nō audeat, facile noua reperiatur? 179*

sonas eadem damnatione in Imperio periisse audiat? Sed hæc alias.

MODVS III. Sume nouum indicium & id admodum firmum ex ipsamet tot tormētorum tolerantia: dic enim hanc tātam esse non potuisse sine maleficio, & hoc igitur maleficio esse nouum indicium criminis. Vnde iube maleficiatum exorcisari, aut quod aliqui suadent mutari locum & carcerem, vt in aliud Castellum transferatur, ac deinde depulso hoc per exorcismum aut mutationem loci maleficio, iam experire ab nouo quid tortura possit. Qua de re vt clarius processum Iudicum quorundam intelligamus, dicam latius dubio sequenti.

D V B I V M X X V.

*An nouum indicium ad torturam nouam det maleficio taciturnitatis?*

**M**Aleficio taciturnitatis appellant, cum quis artibus malignis contra sensum tormētorum obduruit: vt videre est, in malleo Sprengeri, par. 3. q. 15. pag. 518. & apud Delrium lib. 5. Sect. 9.

N 2

Ita-

aliud est  
non fatetur  
aliud est  
mentis et  
insensibilis  
e p. l. c.  
vide Stromma  
de fascino  
p. 577 et  
Carp. Gouin  
ibid. p. 493.

Itaque si quæ hodie bis aut ter torta, nil fatetur; mox aiunt eam uti maleficio, dæmonem ei fauces obsidere, ne fateri possit; atque hoc ipso fati deprehensuram esse, proindeq; exorcisari & rursum torqueri posse.

Sane Titia, inquiunt, ni Saga esset, non potuisset sustinere duas has aut tres torturas, tam immanes; non enim id fecisset, nisi ope diabolica, vel diuina: Formalia hæc verba, adhuc nuper à religioso quodam iuenculo & imperitotum autem alias, non semel à Iudicibus audiui: Quærendum igitur est, an hoc recte? &

**R**ESPONDEO; Quod nequaquam. Rationes istæ sunt:

**RATIO I.** Nego imprimis non potuisse Titiam, eas duas tresve torturas sustinere ope naturæ: plurima sane homo naturaliter ferre potest; vnde autem illi norunt, hæc quoque tormenta, non inter illa plurima, contineri? non igitur, si quæ tacet, id continuo dicendum est maleficio obtinuisse.

**RATIO II.** Ne tamen nimis strictus sim,

sim, concedo etiam non potuisse Titiam robore proprio contra hæc eniti; esto ita fit; iam id amplius me iuuat: nam sic argumentor: Non potuit Titia sustinere tormenta nisi ope diabolica vel diuina. Ergo sane grauiora fuisse, quam vt naturaliter perferri possent: Si hoc autem, ergo iniquissimi fuisse Iudices, qui talia decreuerunt: Si hoc autem, ergo & iniquissima tormenta; ergo & in omni iure inualida, & nulla; ergo & Titia obesse non possunt; ergo nec ex illis vllum contra Titiam argumentum duci; ergo nec ex illis Titia pro Saga iudicari; ergo nec ab nouo torqueri; & si quidem torqueatur, tamen nec comburi viua, vt obstinata, si tacet; aut vt confessa si fatetur: cum & obstinatio, & confessio sit nulla. Sic communiter Iuristæ docent, & vide apud Farinacium, q. 38. num. 78. ex Gomezio, Gigante, Carrerio, Bursato, Francisco Personali, & aliis. O Magne Cæsar, quot tamen in Germania hæc tua sic indies pereunt, & perierunt? neque tu tamen culpam habes, sed expectas

182 Dub. XXV. *An nouum indicium ad torturam*  
ctas supplicantium querelas, vt subueni-  
re omnibus possis.

RATIO III. Aliter formo idem argu-  
mentum: Titiam videri adhuc Sagam,  
aiunt Iudices, & repeti in tormenta pos-  
se, quia nouum iam indicium repere-  
runt. Sed quod illud? quia vfa est male-  
ficio ad tormenta priora superanda.  
Sed hoc ipsum qui probant? quia tor-  
menta ea erant, vt aliter superari non  
possent. Accipio hoc & infero: ergo  
iniquissimi fuere Iudices, qui huiusmo-  
di tormenta intulerunt, quibus aliter  
quam maleficio obniti naturaliter non  
licuit; ergo denique indicium nouum  
habent Iudices, quia iniquissimi fuere;  
ni iniquissimi fuissent, non haberent:  
culpa igitur noua Titiae, iniquitati Iu-  
dicum insistit, tolle hanc, & contra Ti-  
tiam nil noui habent: imo pone hanc,  
& aequae nihil habent; cum quod ini-  
quis & inualidis tormentis superstru-  
ctum sit, inualidum quoque sit & nul-  
lum. Vt iam pateat, quam imperite &  
contra se se inconsiderati homines lo-  
quantur.

R A-

RATIO IV. Esto quoque, non potuerit Titia tormentis iis oblucri nisi ope dæmonis, vel Dei; cur iam potius ope dæmonis id factum asserunt, quam Dei? Enimvero cum Titia sic immaniter est torta, vel vere innocens fuit eius criminis, quo grauabatur, vel vere nocens. Si prius; quid credibilius quam iuuisse Deum sic innocentem, tam immaniter cruciatam? si posterius; tum esto dæmon potius, quam Deus iuuerit, iam illi tamen id factum esse, & vere Titiam fuisse nocentem præsupponere non debent, cum id ipsum sit in quæstione: atque eam ipsam ob rem quod id ignorant, indicium nouum quærant.

RATIO V. Si, quod Titia in grauissimis tormētis nihil fassa sit, nouum hoc apud illos indicium criminis est, ergo grauissima hæc tormenta illata ei sunt plane frustra, & nullo fine: nam quo illo? an vt plene scirent, reane esset Titia, an secus? At iam ante æque scibant (si volebant) eam ream esse: sic enim quod argumentaturi erant postea, argumentari poterant paulo prius: Vel Titia in

184 Dub. XXV. *An nouum indicium ad torturam*  
tormentis iis fatebitur se ream, vel non  
fatebitur: Vtrum autem fiat, utique est  
rea: Si fatebitur, rea est, quia falsa est: Si  
non fatebitur, tunc quoque rea est, quia  
falsa non est in tam atrocibus tormen-  
tis. Itaque & si fatetur, & si non fatetur,  
rea est. Absolute igitur ream esse Ti-  
tiam cum ante torturam æque scirent,  
ac probare possent si vellent; quid ex  
tantis tormentis, non diuersa notitia  
vel probatione eam ream esse, volue-  
runt scire? Frustra igitur, & nullo fine,  
quod erat ostendendum, grauissima  
suscepta tortura est: Nisi forte eum fi-  
nem voluerint, ut crudelitatem pasce-  
rent, atque hominem barbare lacera-  
rent. Hoc autem cum sine grauissima  
culpa fieri non possit, quæ hæc insana  
libido est, thesaurizandi sibi iram Dei?  
Vbi nunc sunt viri spirituales, & docti,  
non qui Iudices tam insulse de taciturni-  
tatis maleficio ratiocinari doceant,  
ut nuper audio fecisse quendam qui se  
Philosophum ausus putare est, sed qui  
solide & Christiane erudiant, ne quid  
vel per imperitiam, vel per inordina-  
tum

tum impetum peccent in re tam graui  
vnde salus pendet?

RATIO VI. Aiunt Iuristæ adhiberi  
torturam vt veritas patefiat: Quæro igitur,  
si hæc hominum prædictorum pra-  
xis valet, quo tandē modo patefieri pos-  
sibile sit? cogitet Lector, & mihi sugge-  
rat, ego nescio; nec occurrit cogitanti:  
nisi forte id velint dicere, nihil aliud in  
hac materia posse esse veritatem, quam  
hanc vnicam propositionem, quod quæ  
torturæ addicitur, sit rea: Si ita est, con-  
cedo hanc veritatē per torturam posse  
patefieri, vtcunq; res cadat, seu eam to-  
leret, seu elidat vt dixi; alioqui si possi-  
bile est quoque, propositionem illam  
alteram aliquādo esse veram, quod quæ  
torturæ addicitur, rea non sit; nequeo  
videre, qua tandem ratione patefiat  
hæc veritas secundum illos vnquam  
possit. Nequaquam igitur, cum Titia  
ter, quater torta, inconfessa manet, di-  
ci conuenit maleficio se firmasse, ac  
proinde ab nouo indicasse culpam, vt  
ab nouo, quæstioni alteri præmissis ex-  
orcismis subiiciatur: Præstabat potius



186 Dub. XXVI. *Quæ signa maleficij taciturnitatis*  
ab initio de maleficio formidare, & ante omnem adeo torturam per exorcismos, si ita vellent, maleficiis occurrere quam sic imperite iuxta, ac crudeliter argumentari. Pudeat inscitæ Sacerdotes eos, qui hos demum exorcismos cum ita male argumentati fuerint, adhibent, & ad necem hominum inique tortorum, ac proinde secundum allegata & probata innocentium, tali argumentatione efficaciter concurrunt.

DICES, Atqui vero si Titia in tormentis nil sentiat, si rideat, si obmutescat, si obdormiscat, si castigata sanguine non fluat; An non hæc certa maleficij sunt signa, ac proinde nouæ indicationes?

RESP. Non sunt sane. Quod vt ostendam, à nouo dubio commodius ordiemur.

#### D V B I V M XXVI.

*Quæ signa maleficij taciturnitatis afferri soleant à malitiosis, & imperitis?*

**R**ESPONDEO, Præter id, quod tenere vocem quis potuit, afferuntur & alia proxime dicta in fine præcedentis  
du-